

**FRANSIZ AKÇAĞACI (*Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum*)'NİN TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI
(A New Distribution Area of Montpellier Maple (*Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum*) in Turkey)**

Yrd. Doç. Dr. Selahattin POLAT

Uşak Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
spolat@usak.edu.tr

ÖZET

Uşak ili Eşme ilçesi doğusunda Ahmetler ile Gedikler köyü arasında yer alan Beydağı üzerinde, 2013 yılında yapmış olduğumuz arazi çalışmaları sırasında, bir *Acer L.* türü olan *Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum* tarafımızdan ilk defa tespit edilmiştir. Beydağ ve çevresi, Türkiye de Fransız Akçaağacı'nın topluluk oluşturduğu ikinci alandır. Andezitlerden yapılmış dik yamaçlarda yayılış gösterir. Sahada boyu 7 metreyi, gövde çapı 50 cm.yi bulan ağaçlar bulunmaktadır. Bitki kütleinin güney kısmında 850 metreden itibaren yayılış göstermeye başlar ve zirvelere kadar çıkar. Ağaç çok yoğun şekilde tahribata uğramış, varlığı azalmış ve insanların ulaşamadığı zirve kesimlerde kalmıştır. Beydağı'ndaki Fransız akçaağacı popülasyonu üzerinde en büyük baskıyı küçükbaş hayvan yetiştiriciliği oluşturmaktadır. Küçükbaş hayvanlar bitkinin tohumlarını tüketerek doğal gençleşmeyi ve büyümeyi engellemektedir. Bitkinin yayılış gösterdiği alanın koruma altına alınması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Fransız Akçaağacı, Doğal Yayılış, Koruma, Beydağı, Ege Bölgesi, Uşak

ABSTRACT

Acer monspessulanum subsp. *monspessulanum* which is a kind of *Acer L.* was ascertained for the first time by us during the field surveys that we did in 2013, on the mount Beydağı which is located between the villages Ahmetler and Gedikler, in the east of the town Eşme, the province Uşak. Beydağ and its district is the second area in which *Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum* forms a community in Turkey. It expands on the steep hillsides which are made of andesites. There are trees that are about 7 meters tall and 50 cm body diameter. The plant starts to scatter from 850 meters in the South of the bulk and ascends to the peaks. The tree has been deeply damaged and disembarked, it exists in the peak parts which cannot be reached by human beings. The sheep and goat breeding generates the biggest influence on the population of *Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum* on the mount Beydağ. The sheep and goat prevent the natural regeneration and growth by

consuming the seeds of the plant. It is essential to be taken the field in which the plant scatters under protection.

Keywords: *Montpellier Maple (French Acer), Natural Distribution, Protection, Mount Beydağı, Aegean Region, Uşak)*

1. GİRİŞ

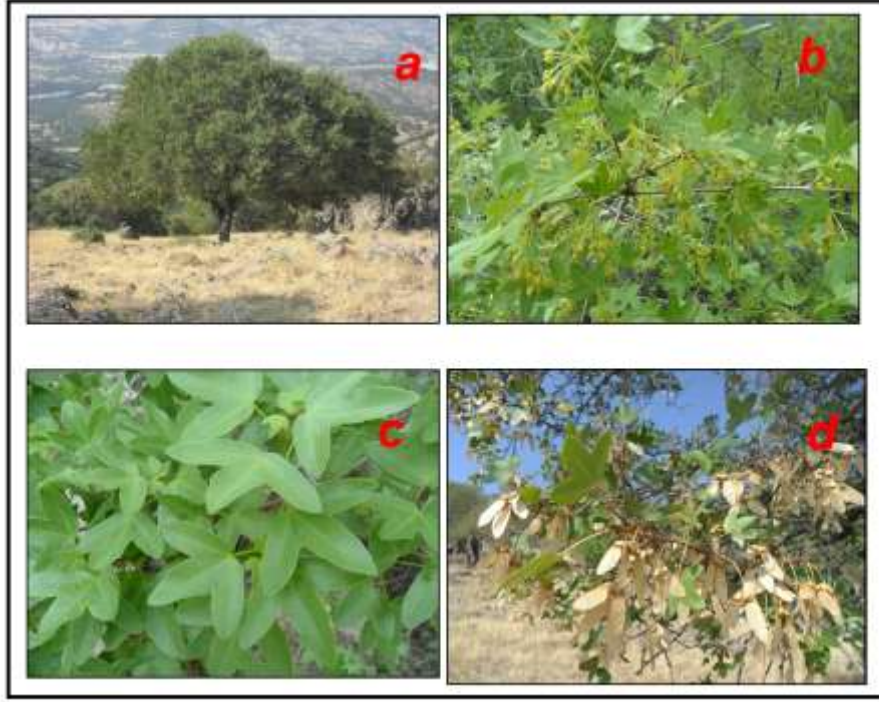
Aceraceae familyasına bağlı *Acer L.* nin 100 dolayında türü, çok sayıda alttürü, çeşidi ve hibridi bulunmaktadır. Türkiye de ise 11 türünün doğal olarak yetiştiği öne sürülmektedir. *A.trautvetteri*, *A.capadocicum*, *A.campestre*, *A.divergens*, *A.monspessulanum*, *A.sempervirens*, *A.hyrcanum*, *A.tataricum*, *A.pseudoplatanus*, *A.quinquelobum*, *A.platanoides* bunlardandır. Ülkemizde doğal olarak yetişen akçaağaç türlerinin yanı sıra, dış kökenli, dişbudak yapraklı akçaağaç (*A.nugendo*) ile şeker akçaağacı (*A.saccharum*) türleri park ve bahçelerde, yol kenarı ağaçlandırmalarında kullanılmaktadır (Çağlar, 2003;77-80). Bir zamanlar Anadolu'nun kaşık gereksinimini karşıladığından dolayı şimşir, akşimşir olarak da adlandırılan (Gültekin ve Gültekin, 2007;72) *Acer monspessulanum*'un beş alt türü (*subsp monspessulanum*, *cinerascens*, *microphyllum*, *oksalianum*, *ibericum*) doğal olarak ülkemizde yetişir. *Acer monspessulanum subsp.oksalianum* Yalt. alt türü endemiktir (Çağlar, 2003;79).

Bir Akdeniz elemanı olan *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*, sıcaklık isteği yüksek, nem isteği orta olan bir bitkidir. Kuraklığa toleransı yüksektir. Yayılış alanı güneye bakan yamaçları sığ, taşlı toprakları seçen bu tür, bazı yerlerde gölgeli vadi içlerinde, kayalıklar arasında bulunur. 5-12 metreye kadar boylanabilen bu ağaç kışın yapraklarını döker. İyi yetişme muhitlerinde 15 m.ye kadar boylandığı görülmüştür. Çoğunlukla geniş, yayvan tepeli, sık dallı olup düzgün olmayan bir gövdeye sahiptir. Gövde, kahverengi gri renkli ve çatlaklıdır. Bazı sahalarda ağaççık ya da çalı formunda bulunur (Yaltırık, 1971;162).

Yaprakları 2-5 cm boyunda, 3-8 cm genişliğinde ve üç lopludur (Fotoğraf 1). Lopların kenarları düz ya da lop ucuna doğru seyrek dişli olup uçları çoğunlukla kütür. Yaprakların dip tarafı yürek biçimli ya da yuvarlağımsıdır. Yaprak sapı koparıldığında sütümsü sıvı akmaz. Yaprığın üst yüzü parlak koyu yeşil, alt yüzü açık yeşil ve tüysüzdür. Yapraklanmadan sonra açan sarımsı yeşil çiçekler kısa sürgünlerde

*FRANSIZ AKÇAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NİN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI*

şemsiyemsi salkım şeklinde kurullar oluştururlar (Günel, 1997;150). Hafifçe yandan basılmış küre şeklindeki meyveleri kanatlıdır. Tohumları taşıyan kırmızımsı kanatlar birbirine koştur konumlu olup kanatlı tohum 2-3 cm uzunluğundadır. Kanatlar arasında 40-85 derecelik dar bir açı vardır (Yalırık ve Efe, 2000;327). Tohumlar, yayılışını bu kanatlar vasıtasıyla gerçekleştirir. Ahmetler-Gedikler çevresinde Mart ayı sonlarından itibaren ilk yapraklar çıkmaya başlar. Sahadaki diğer odunsu bitki türlerinden erken yapraklanmaya başladığından dolayı uzaktan dahi kolayca seçilebilmektedir.

Fotoğraf 1: *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*, a-görünüm, b-çiçekli dal, c-yaprak, d-meyveler ve yaprak

Parlak olmayan odunu açık pembe beyaz olup, sağlam ve hafiftir. Ocak veya Aralık ayında kesimi yapıldığında odunu kolayca işlenmektedir. Diğer zamanlarda kesimi yapıldığında ise işlenmesi zorlaşmaktadır. İşlendikten sonra oldukça sert bir yapı kazanır. Genellikle düzgün bir gövdeye sahip olmaması bazı tarım aletlerin, süs eşyası ve oyuncak yapımı açısından uygun özellik taşır. Sabanların

ökçesinin imalatında kullanılan tek ağaçtır (Gültekin, 2007b;12). Ahmetler ve Gedikler köyü sakinleri, bitkinin eskiden tarım aletleri, kaşık, tarak, ağızlık, oyuncak ayrıca kirkit gibi el sanatı aletlerinin yapımında kullanıldığını dile getirmektedir. Bunun yanında travers, kaplama-kontraplak, yapı malzemesi, mobilya, ev ve süs eşyaları, alet sapları, müzik aletleri yapımında da kullanılmaktadır (Doğu ve diğ., 2001; 76, Yaltırık, 1971;30-32).

Bu makalede, Fransız akçağacı (*Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*)'nın Ege Bölgesi'nde topluluk oluşturduğu yeni bir yayılış alanı açıklanmış, bitkinin Türkiye'deki doğal yayılışına ilişkin bilgilere katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

2. MATERYAL VE METOT

Acer monspessulanum subsp. monspessulanum, 2013 Temmuz ayında yaptığımız arazi çalışmaları sırasında tespit edilmiştir. Mevcut literatüre göre, bu alanda tarafımızdan ilk defa bulunmuştur. Dünyada ve Türkiye'de bitkinin yayılışı ve ekolojik özellikleri ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiş ve sahaya birkaç kez gidilerek bitkinin yayılış gösterdiği alanlar ve GPS ile yükselti değerleri ölçülmüş, sahadaki diğer bitkiler toplanarak teşhis edilmiştir. 1:100.000 ölçekli Uşak-K22 ve Uşak-L22, 1:25.000 ölçekli Uşak L22-a1, L22-a2, Uşak K22-c2, K22-c4, Uşak K22-d2, K22-d3, K22-d4 topografya haritalarından ve 1:25 000 ölçekli orman amenajman haritalarından yararlanılmıştır. *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* fertleri üzerinde boy ve yer seviyesinden 30 cm yukarıda gövde çapı ölçümleri yapılmış, yayılış gösterdiği sahanın jeolojik, jeomorfolojik ve toprak yapısı ile ilgili araştırmalarda bulunulmuştur. Bunun yanında, yöre halkı ile mülakat yapılarak ağaçtan yararlanma şekilleri hakkında bilgi edinilmiştir.

3. DÜNYADA VE TÜRKİYEDE YAYILIŞ ALANI

Fransız Akçağacı'nın genel yayılış alanı Orta ve Güney Avrupa, Güneybatı, Güney ve Güneydoğu Anadolu, Kuzeybatı ve Güney İran, Kuzey Irak, Lübnan ve Suriye'dir (Yaltırık, 1967; Zohary, 1973;).

Acer monspessulanum'un Türkiye'deki doğal yayılış alanı Güneybatı, Güney ve Güneydoğu Anadolu'dur. Uşak, Manisa ve Balıkesir'de (Marmara Adası) çok lokal bulunan yerler dışında Batı Anadolu'da yetişmemektedir (Günel, 1995;221). En geniş yayılışını

**FRANSIZ AKÇAAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NIN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI**

Akdeniz Bölgesi'nde yapan *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* Marmara Adası (Balıkesir-Erdek), Kırkağaç (Manisa), İtecek Tepe (Uşak), Kasnak Ormanı (Isparta-Eğirdir), Yukarı Gökdere Bölgesi (Isparta), Kozağaç köyü yakını (Burdur-Göhlisar), Çakıllıca Tepe, Uzun Yalak (Antalya-Alanya), Elmalı-Finike arası, Çıglıkara Ormanı (Antalya-Elmalı), Gömbe-Sinekli arası (Antalya-Elmalı), Akseki Cevizli yakını (Antalya), Akseki-Emirhisar (Antalya), Bozburun dağ Taşlı Yayla (Antalya), Beyşehir-Akseki arası, Dağpazarı arası (İçel-Mut), Beyşehir-Koçaklı yolu (Konya-Beyşehir) (Yaltırık, 1971;177-178), Urla yarımadası-Akdağ, Bozdağlar-Ovacık yaylası (İzmir), Dilek yarımadası-Samsun Dağı (Aydın), Kazancı köyü (Manisa-Demirci) (Günel, 1986;254-286, Günel, 2003;58-59) görüldüğü yerlerdir.

Acer monspessulanum subsp. monspessulanum, münferit veya birkaç ağaçtan oluşan küçük kümeler halinde bulunur. İlk defa Günel (1995; 219-224) tarafından Demirci (Manisa) ilçesi Kazancı köyü güneyindeki Eser vadisi batı yamacında topluluk oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu alanda 800-900 metreler arasında sığ, taşlı andezitlerden oluşan kireçsiz kahverengi orman toprakları üzerinde topluluklar oluşturan *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*'larla görülen türler dişbudak (*Fraxinus angustifolia subsp. angustifolia*), saçlı meşe (*Q. cerris*), palamut meşesi (*Q. ithaburensis subsp. macrolepis*), at elması (*Eriolobus trilobatus*), katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus*) ve karaçalı (*Paliurus spina-christi*) dir (Günel, 2003;59).

4. FRANSIZ AKÇAAĞACI (*Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*)'NİN BEYDAĞI'NDA (EŞME-UŞAK) YAYILIŞ ALANI

Mevcut çalışmalara göre Uşak ili arazisinde Fransız Akçaağacı (*Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*)'nın yayılış gösterdiği alan olarak İtecek Tepe (1250m) işaret edilmektedir. Eski bir volkanik kütle olan İtecek Tepe'nin zirvesinde ve bu tepenin batısındaki Göçük Dere vadisi yukarı kesiminde kuzeye bakan yamaçta yayılış gösterir. Yöre halkının da ifade ettiği üzere kütle üzerindeki, *A. monspessulanum subsp. monspessulanum* aşırı şekilde tahribata uğramış ve sayısı oldukça azalmıştır. Kütlenin zirve kesiminde çoğunlukla ağaççık ve daha az olmak üzere ağaç boyutunda kalmıştır. Bireyler üzerinde yapmış

olduğumuz ölçümlerde boyu 7 metreyi, gövde çapı 50 cm.yi bulan birkaç ağaç halinde bulunmaktadır.

İtecek Tepe ve çevresinde *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*'lar dişbudak (*Fraxinus angustifolia*), kızılçam (*Pinus brutia*), kermez meşesi (*Q.coccifera*), geyik dikenini (*Crataegus monogyna*), yabani armut (*Pyrus amygdaliformis*), yabani erik (*Prunus divaricata*), menengiç (*Pistacia terebinthus*), karaçalı (*Paliurus spinachristi*) ile birlikte bulunurlar.

İlin diğer kesimlerinde de Fransız akçaağacına daha çok fertler halinde rastlanmaktadır. Örneğin Blaundos antik kenti kuzeyindeki yamaçta kalkerler üzerinde birkaç tane kalmıştır (Fotoğraf 2).

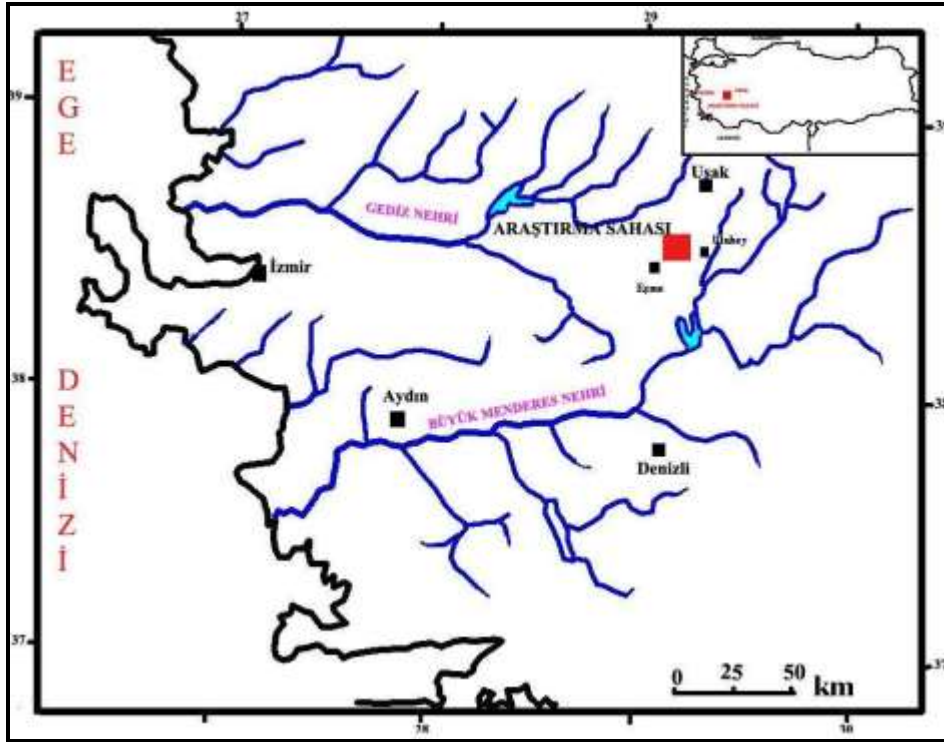

Fotoğraf 2: Blaundos antik kenti kuzeybatısında *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* bireyleri.

Genel yayılış alanı yukarı da belirtilen *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*'un Uşak ilinde bilinen bu yayılış alanından kuş uçuşu 25 km güneybatıda, Beydağı ve çevresinde, 2013 yılında yapmış olduğumuz arazi çalışmaları sırasında ilk defa tarafımızdan yeni bir yayılış alanı tespit edilmiştir (Şekil 1). Eşme İlçesi doğusunda Ahmetler

*FRANSIZ AKÇAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NİN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI*

ile Gedikler yerleşmesi arasında yükselen Beydağı, Türkiye de Fransız Akçaağacı'nın topluluk oluşturduğu ikinci bir alandır. Bilindiği üzere *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* doğal yayılış alanlarında tek veya birkaç ağaçtan oluşan küçük gruplar halinde bulunur (Günel, 1995;224). Hatta akçaağaçların ülkemizde orman oluşturmadığı ileri sürülmektedir (Çağlar, 2003;77).

Şekil 1: Sahanın lokasyon haritası.

Beydağı (1210m) orta Miosene ait tuf, aglomera, andezit ve traki-andezitlerden oluşan eski bir volkanik küttedir. Kütle ve çevresi, meşelerin temsil ettiği kuru ormanlarla kaplıdır. Palamut meşesi (*Q.ithaburensis subsp.macrolepis*), saçlı meşe (*Q.cerris*), mazı meşesi (*Q.infectoria*) ve kermez meşesi (*Q.coccifera*) en yaygın olan türlerdir. Özellikle *Q.ithaburensis subsp.macrolepis* geniş bir yayılış alanına sahiptir ve 1000-1200 metreye kadar topluluklar oluşturarak yükseldiği görülür. Bu meşeler arasına ise geyik dikenini (*Crataegus monogyna*, *C.orieanalis*), ahlat (*Pyrus malus*), yabancı erik (*Prunus divaricata*),

katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus*), yabani gül (*Rosa canina*), ateş dikenini (*Pyracantha coccinea*), sumak (*Rhus cotinus*), boylu ardıç (*Juniperus excelsa*), katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus*), defne yapraklı laden (*Cistus laurifolius*) karışır.

Acer monspessulanum subsp. monspessulanum Beydağı volkanik kütlesinin güney kısmında 850 metreden itibaren yayılış göstermeye başlar ve zirvelere kadar çıkar. Yeldeğirmen Tepe (879m), Süngülü Tepe, Kolan Tepe, Duğuk Tepe, Sivri Tepe, yangın gözetleme kulesinin bulunduğu isimsiz tepe (1187m) ve Güneren Tepe (1101m) yayılış gösterdiği yerlerdir. Özellikle yangın gözetleme kulesinin bulunduğu tepenin etrafında saf topluluklar halindedir. Sivri Tepe ile Süngülü Tepe arasında uzanan sırtın üst kesimlerinde ve doğu yamacında bir kuşak halinde topluluk oluşturur. Beydağı'nın kuzey yamaçlarında ise 1000 metre yükseltiden itibaren yoğunluk kazanmaya başlar. Vadi içlerinde yoğunluğu daha da fazladır. Kütlelerin güneyinde traki-andezit ve andezitlerden yapıları sarp yamaçlarında yoğunluğunun arttığı dikkati çeker (Fotoğraf 3, 4, 5, 6,7, 8).

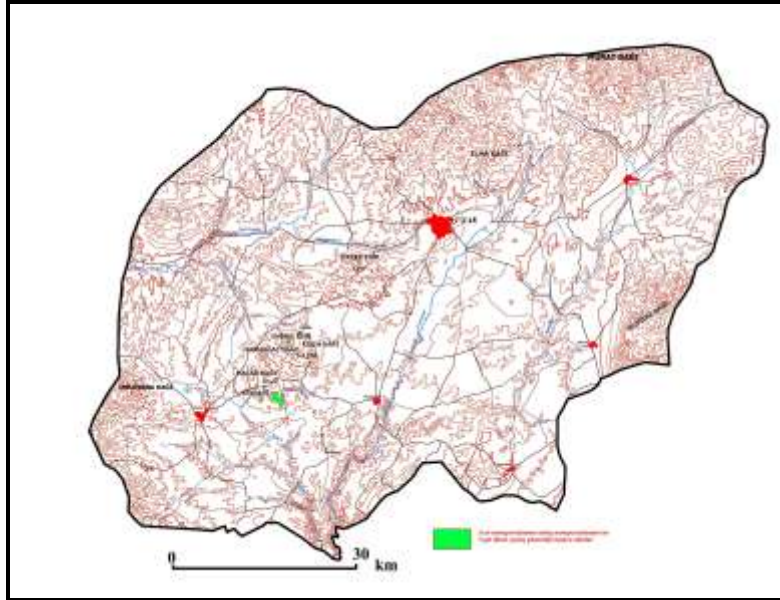
Acer monspessulanum subsp. monspessulanum, oldukça sığ bir yapıya sahip olan kireçsiz kahverengi orman toprakları üzerinde gelişme imkânı bulmuştur.

Bu saydığımız alanların dışında Ahmetler köyünün kuzeybatısında Macar Dağı (1192m), Gedikler köyü doğusunda Ahlatlı Tepe ve Söğütlü köyü güneybatısında Emirli Tepe'nin (1254m) zirve kesiminde de birkaç ağaç halinde kalmıştır (Şekil 2.).

**FRANSIZ AKÇAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NIN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI**

Fotoğraf 3: Beydağı kuzey yamaçlarında *Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum* toplulukları (16 Temmuz 2013).

Şekil 2: *Acer monspessulanum* subsp. *monspessulanum*'un Uşak ilinde yayılış gösterdiği alanlar

SELAHATTİN POLAT

Fotoğraf 4: Yangın kulesi batısında *Acer monspessulanum subsp.monspessulanum* toplulukları. Ön planda palamut meşeleri. (16 Temmuz 2013).

Fotoğraf 5: Yangın Gözetleme Kulesi'nin bulunduğu tepenin güney yamaçlarında *Acer monspessulanum subsp.monspessulanum* toplulukları (1 Ocak 2014)

*FRANSIZ AKÇAAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NİN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI*

*Fotoğraf 6: Ağaç formuna sahip Acer monspessulanum subsp.monspessulanum
(1 Ocak 2014).*

*Fotoğraf 7: Acer monspessulanum subsp.monspessulanum Beyköy Damları
yakınına kadar iner*

Fotoğraf 8: Gedikler Köyü batısında Sivri Tepe yamaçlarında *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* (10 Nisan 2014)

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Geçmişte yöre insanının hayatında önemli bir yere sahip olan *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* çok yoğun tahribata uğramış, varlığı azalmış ve insanların ulaşamadığı zirve kesimlerde kalmıştır.

Yurdumuzda akçaağaçların geniş alanlarda topluluklar oluşturduğu pek görülmez. Daha çok küçük kümeler halinde ve münferit olarak bulunur. Mevcut literatüre göre, Manisa-Demirci ilçesi Kazancı köyü yakınlarındaki Eser vadisi ve araştırmamıza konu olan Beydağı ve çevresi haricinde topluluk oluşturduğu görülmemiştir.

Beydağı'daki Fransız akçaağacı (*Acer monspessulanum subsp. monspessulanum*) popülasyonu tohum kaynağı açısından önemlidir. Yalnız yöre sakinlerinin de belirttiği üzere son yıllarda kuruma eğilimine girmiştir. Bunun yanında yörede önemli bir ekonomik faaliyet olan küçükbaş hayvan yetiştiriciliği bitkinin gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Şöyle ki, küçükbaş hayvanlar akçaağaç tohumlarını tüketerek doğal gençleşmeyi ve büyümeyi engellemektedir.

**FRANSIZ AKÇAĞACI (ACER MONSPESSULANUM SUBSP. MONSPESSULANUM)'NİN
TÜRKİYE'DE YENİ BİR YAYILIŞ ALANI**

Acer monspessulanum subsp.monspessulanum diğer ağaçların tutunamadığı sarp kayalık alanlarda yarık ve çatlakları kullanarak çimlenebilme yeteneğine sahiptir. Bu özelliğinden dolayı, kayalık alanların ağaçlandırılmasında kullanılabilen bir bitkidir.

Doğal yayılış alanlarında tek veya birkaç ağaçtan oluşan küçük topluluklar halinde bulunan *Acer monspessulanum subsp. monspessulanum* Beydağı ve çevresinde topluluk oluşturmaktadır. Bitkinin yayılış gösterdiği alanın koruma altına alınması gereklidir.

KAYNAKÇA

- Atalay, İ. (1990). Vejetasyon Coğrafyasının Esasları, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 0901 DK-89-004-056. İzmir.
- Atalay, İ. (1994). Türkiye Vejetasyon Coğrafyası, ISBN:975 95527 87, İzmir.
- Çağlar, Y. (2003). Dendroloji (Ağaçbilim) ve Orman Ekolojisi Okulu Ders Notları, Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, Ankara.
- Doğu, D. Koç, K.H., As, N., Atik, C., Aksu, B. ve Erdinler, S. (2001). Türkiye de yetişen endüstriyel öneme sahip ağaçların temel kimlik bilgileri ve kullanıma yönelik genel değerlendirme, İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, C.51, S.2, 69-84, İstanbul.
- Dönmez, Y. (1985). Bitki Coğrafyası, İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Yayın No:2276-92, İstanbul.
- Gültekin, U.G. ve Gültekin, H.C. (2007). Yalçın kayalıkların Ağacı: Şimşir (*Acer monspessulanum*), TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Ocak 2007, Sayı 470, 72-75, Ankara.
- Gültekin, H.C. ve Gültekin, U.G. (2006). Akçağaçların Üretim Yöntemleri, (*Acer L.*), Orman ve Av Dergisi, Sayı:4, 25-30, Ankara.
- Gültekin, H.C. ve Hayrullah, Y., (2007a). Teke Yöresinin Akçağaçları, Çevre ve İnsan, Sayı:68, 52-57, Ankara.
- Gültekin, H.C. (2007b). Akçağaç (*Acer L.*) Türlerimiz ve Fidan Üretim Teknikleri, Çevre ve Orman Bakanlığı Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü Fidanlık ve Tohum İşleri Daire Başkanlığı, ISBN 978-605-393-003-7, Ankara.

- Günel, N. (1986). Gediz-Büyük Menderes Arasındaki Sahanın Bitki Coğrafyası, İstanbul Üniv. Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü, yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul.
- Günel, N. (1995). Fransız Akçağacı (*Acer monspessulanum subsp.monspessulanum*)'nın Türkiye'de Yeni Bir Yayılış Alanı (A new distribution area of Montpellier Maple (*Acer monspessulanum subsp.monspesullanum*) in Turkey), Türk Coğrafya Dergisi S.30, 219-224, İstanbul.
- Günel, N. (1997). Türkiye de Başlıca Ağaç Türlerinin Coğrafi Yayılışı, Ekolojik ve Floristik Özellikleri, Çantay Kitapevi, İstanbul.
- Günel, N. (2003). Yukarı Gediz Havzasının Bitki Coğrafyası, Çantay Kitapevi, İstanbul.
- Günel, N. (2013). Türkiye'de İklimin Doğal Bitki Örtüsü Üzerindeki Etkileri, Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi, Online Thematic Journal of Turkic Studies, Yıl V, Sayı 1, İstanbul.
- Kayacık, H. (1968). Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği. Cilt: III; İstanbul Üniv. Orman Fakültesi Yayınları, No:134, İstanbul.
- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (1997). Uşak İli Arazi Varlığı, İl rap.no.64, Ankara.
- Yaltırık, F. (1971). Yerli akçağaç (*Acer L.*) Türleri Üzerinde Morfolojik ve Anatomik Araştırmalar, İstanbul Üniv. Orman Fak.Yayınları İ.Ü.Yayın No:1661, Orman Fak.Yayın No: 179, İstanbul.
- Yaltırık, F. (1968). Memleketimizin Doğal Akçağaç (*Acer L.*) Türlerinin Odunlarının Anatomik Özellikleri ile Yetiştirme Yeri Arasındaki Münasebet, Cilt 18, Sayı 2, 77-89
- Yaltırık, F. (1971). Türkiye deki Akçağaç (*Acer L.*) ların Kullanılışı ve Değerlendirilmesi İmkanlarının İrdelenmesi Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 21, Sayı 1, 29-33
- Yaltırık, F. (1993). Dendroloji Ders Kitabı 2. Angiospermae., Bölüm 1. İstanbul Üniv. Orman Fakültesi Yayınları No. 3767/420. Matbaa Teknisyenleri Koll. Şti. İstanbul.
- Zohary, M. (1973). Geobotanical Foundations of the Middle East, Vol.I, II, Stuttgart.